

پیام‌های ترکیه در لشکرکشی به عراق

بسیاری از ناظران بر این اعتقادند که اظهارات قاطع عبادی به مذاق امریکایی‌ها خوش نیامده و ورود نظامی نیروهای ترکیه بدون اجازه عراق و با آگاهی کامل مقامات امریکایی در حقیقت بیان‌کننده اعتراض امریکایی‌ها است.

به گزارش آران نیوز به نقل از دیپلماسی ایرانی، در بحبوحه بحران روسیه و ترکیه و در حالی که دامنه اتهام‌ها به ترکیه به دادوستد نفتی این کشور با داعش کشیده شده است، عصر جمعه اعلام شد نیروهای ترکی وارد خاک عراق شدند و در پایگاهی نظامی در نزدیکی موصل، دومین شهر بزرگ عراق که تحت کنترل داعش است، مستقر شدند.

تا ساعاتی دولت عراق از ابراز هر گونه واکنشی خودداری کرد تا این که بامداد شنبه دفتر حیدر العبادی، نخست وزیر عراق اعلام کرد، کسب اطلاع کرده است که سربازهای ترکیه وارد عراق شده اند و در نزدیکی موصل مستقر شده اند. برآوردها نشان می دهد که شمار این نیروها در ابتدا 130 نفر بوده اما بعدا به حدود 400 سرباز رسیده است.

منابع خبری گزارش می دهند، در ابتدا در حدود 130 سرباز وارد خاک عراق شدند، اما بعدا از عراق خارج شدند. در حالی که دیشب شبکه خبری سی ان ان ترک گزارش داد شمار نیروهای ترکیه به 400 نفر رسیده و 1200 نفر نیز پشت مرزها آماده ورود به عراق هستند. بامداد شنبه حیدر العبادی با صدور بیانیه ای رسمی خواستار خروج فوری نیروهای ترکیه از خاک عراق شد. شنبه فواد معصوم، رئیس جمهوری عراق رسماً از دولت ترکیه خواست نیروهای خود را از خاک عراق خارج کند و هشدار داد که نیروهای ترکیه تمامیت ارضی عراق را نقض کرده اند و بغداد حق خود می داند اقدامات لازم را در برابر این اقدام ترکیه انجام دهد.

ظهر شنبه پایگاه خبری تحلیلی ایلاف به نقل از دفتر حیدر العبادی گزارش داد که نیروهای نظامی ترکیه با توپ و تانک وارد خاک عراق شدند و در استان نینوا مستقر شدند. ترکیه ادعا کرد این نیروها را برای آموزش نیروهای نظامی عراقی روانه عراق کرده است. اما بغداد اعلام کرد، از آن جا که آنکارا برای این ورود نظامی از بغداد اجازه نگرفته بنابراین ورود آن به معنای نقض استقلال و تمامیت ارضی عراق است و با روابط حسن هم جواری دو کشور کاملاً مغایرت دارد.

گزارش رسانه های ترکیه حاکی از آن است که آنکارا گردان های نظامی خود را به منطقه «بعشیکه» در اطراف شهر «موصل» با 20 تانک گسیل داشته است. نیروهای امنیتی ترکیه تعداد سربازان ترک را بیش از یک صد نفر عنوان کرده اند و گفته اند که آنها برای کمک رسانی به نیروهای عراقی در منطقه موصل به آن جا اعزام شده اند. ترکیه ادعا می کند که ائتلاف مبارزه با داعش به رهبری ایالات متحده از این تحرکات اطلاع داشته است. مسئولان امریکایی در ابتدا گفتند که از ورود نیروهای ترکیه به خاک عراق خبر نداشتند اما ساعاتی بعد حرف خود را تصحیح کردند و گفتند که از ورود نیروهای ترکیه خبر داشتند اما ورود آنها زیر نظر ائتلاف مبارزه با داعش نبوده است.

محمود سورجی، سخنگوی نیروهای داوطلب مردمی در این باره می گوید: «سه گردان از نیروهای ترکیه به پایگاه نظامی زلیکان، وابسته به شهر موصل رسیدند در حالی که با خود سلاح های سنگین اعم از توپ و تانک حمل می کردند.» سورجی همچنین می گوید: «تعداد بسیاری از نیروهای داوطلب مردمی در این منطقه جمع شده اند و خود را آماده عملیات بزرگ آزادسازی موصل می کنند. عملیات آزادسازی موصل نزدیک است و از دولت مرکزی می خواهیم از پادگان الزلکان که در آن 8 هزار نیروی داوطلب حضور دارد، حمایت کند.»

آزادی موصل

نیروهای ترکیه در حالی وارد خاک عراق شدند که مقام ها و فرماندهان نظامی عراق رسماً اعلام کردند که آغاز عملیات آزادسازی موصل بسیار نزدیک است و به زودی این عملیات با هدایت ارتش این کشور آغاز می شود. به گفته مسئولان عراقی همه آماده فرا رسیدن زمان صفر برای آغاز عملیات آزادسازی موصل هستند. حالا سوال این است چرا در حالی که عراق خود را آماده عملیات بزرگ آزادسازی موصل می کند ترکیه نیروی نظامی به عراق می فرستد؟

ناظران و مسئولان عراقی بر این اعتقادند که دولت ترکیه در حقیقت می خواهد با این اقدام خود خط و نشان بکشد و به بغداد بر سر موصل هشدار بدهد.

سید محسن حکیم، از مقامات عالی رتبه مجلس اعلاى اسلامی عراق در این باره می گوید: «ترکیه رسماً به اطلاع مقامات بغداد رسانده است که نسبت به موصل ادعا دارد و آن را شهری ترکی می داند.» او همچنین می گوید: «ترکیه بر این باور است باید نفوذ خود را در مناطق سنی نشین عراق تقویت کند و همان طور که ایران در جنوب و در میان شیعیان نفوذ دارد ترکیه نیز باید در شمال و در میان سنی ها نفوذ داشته باشد.»

به گفته مقام های عراقی، ترک ها از همان ابتدا که نیروهای داوطلب مردمی و ارتش عراق خود را برای آزادی موصل آماده می کردند بارها به اطلاع مقام های عراقی رسانده بودند که نیروهای داوطلب مردمی نباید یک قدم در خاک استان نینوا و موصل بگذارند و در صورتی که مشاهده شود آنها به شهر موصل نزدیک شده اند، ترکیه حق خود می داند که نیروی نظامی در موصل مستقر کند.

محسن حکیم در این باره می گوید: «ترک ها نیروهای داوطلب مردمی را شیعه می دانند برای همین می گویند نباید وارد مناطق سنی نشین شوند، به همین دلیل هم دائماً بغداد را تهدید می کنند. برای همین دولت عراق نیز تصمیم دارد ارتش عراق را در خط مقدم آزادسازی موصل قرار دهد و نیروهای داوطلب مردمی نقش پشتیبانی را داشته باشند.»

با این حال هشام الهاشمی، کارشناس امور امنیتی عراق می گوید: «ترکیه تنها نیروی کمکی برای پشتیبانی از نیروهای داوطلب مردمی در موصل فرستاده و به هیچ وجه نیروی نظامی رزمی نفرستاده است.»

او اخباری که خلاف اظهاراتش منتشر شده است را رد می کند و می گوید: «تا کنون 8200 نفر از اهالی موصل با آگاهی دولت مرکزی به عنوان نیروهای داوطلب نام نویسی کرده اند و کار آموزش 4 هزار نفر از آنها انجام شده و به 1032 نفر نیز حقوق و سلاح داده شده است.»

فشار به عبادی

خبر ورود نیروهای ترکیه به خاک عراق یک روز بعد از آن منتشر شد که حیدر العبادی، نخست وزیر عراق پیشنهاد امریکا برای اعزام نیروی امریکایی به خاک عراق را رد کرد و گفت: «اعزام هر گونه نیروی خارجی زمینی به عراق را به مثابه دخالت نظامی در کشورمان می بینیم و با آن برخورد می کنیم.»

بسیاری از ناظران بر این اعتقادند که اظهارات قاطع عبادی به مذاق امریکایی ها خوش نیامده و ورود نظامی نیروهای ترکیه بدون اجازه عراق و با آگاهی کامل مقامات امریکایی در حقیقت بیان کننده اعتراض امریکایی ها است. به ویژه که اظهارات عبادی در حقیقت پاسخ مستقیم به باراک اوباما، رئیس جمهوری امریکا است که اخیراً گفته بود امریکا می خواهد نیروی نظامی بیشتری به عراق برای مبارزه با داعش بفرستد. حالا امریکایی ها می خواهند عبادی را تحت فشار بگذارند که در برابر نفوذ بسیار ایران در میان نیروهای داوطلب مردمی باید نفوذ امریکا و کشورهای سنی مثل ترکیه که متحد واشنگتن محسوب می شود را نیز بپذیرد تا به ادعای خود موازنه لازم در عراق برقرار شود.

امریکایی ها پیش از این نیز بارها جلوی پیشروی نیروهای داوطلب مردمی در مناطق تحت تصرف داعش در استان الانبار را گرفته بودند و یک بار نیز مانع از آزادی رمادی شدند. امریکا و ترکیه از این می ترسند که آزادی مناطق تصرف شده توسط داعش به کمک نیروهای داوطلب مردمی که مورد حمایت ایران هستند، به سود تهران و به ضرر آنها تمام شود.

مهار فشار روسیه

در عین حال ترکیه تلاش دارد با تغییر عرصه بازی از سوریه به عراق نگاه ها را از منازعاتش با روسیه منحرف کند. کارشناسان بر این باورند که تنش در روابط آنکارا با مسکو به این زودی ها پایان نیابد و چه بسا با اقدامات شدیدتر روسیه علیه ترکیه تشدید هم بشود. برای همین است که ترکیه به فکر ارتقای روابط با اسرائیل نیز افتاده است تا به نوعی فشارها را از خود بکاهد و از انزوای منطقه ای خود جلوگیری کند. ترکیه که اکنون می بیند بر سر بحران سوریه و افشاگری های روسیه می رود در انزوا قرار بگیرد قصد دارد قضیه کشتی کمک رسان مرمره به غزه را به فراموشی بسپارد و نوع تازه ای از روابط منطقه ای را برای خود تعریف کند.